

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Havířov-Město, Sukova 2a

Sukova 2a, 736 01 Havířov-Město

Identifikátor zařízení: 600 135 837

Zřizovatel: Město Havířov, Svornosti 2, 736 01 Havířov-Město

Okresní úřad Karviná, referát školství, Zakladatelská 974, 735 06 Karviná - Nové Město

Termín konání orientační inspekce: 4. a 5. leden 2001

Čj.	144 028/01-11074
Signatura	on3au115

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Jednopatrová starší budova trojtřídní mateřské školy stojí v městské zástavbě Havířov a je součástí vícepodlažního panelového obytného domu. Cílová kapacita 75 dětí je trvale dodržována. V době inspekce bylo v odděleních zapsáno celkem 65 dětí ve věku 3 - 6 let. Jednotlivé třídy jsou věkově diferencovány.

Škola disponuje dostatečně rozlehlou a standardně vybavenou zahradou.

Součástí předškolního zařízení je školní jídelna s kapacitou 75 jídel, zajišťující stravování pouze pro MŠ.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Hodnocení ČŠI bylo provedeno na základě pozorování v dopoledních blocích v průběhu dvou dnů. Sledovány byly podmínky, organizace, uplatněné formy a metody, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Východiskem plánování pedagogické práce ve třídách je tradiční výchovně vzdělávací program tj., Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy (vydaný MŠ ČSR dne 23.12.1983 pod čj. 33 483/83-201) a následně z něho rozpracované standardizované Časově tematické plány pro mateřské školy. Měsíční plány jednotlivých tříd jsou dále děleny na týdenní s tematickým zaměřením. Témata jsou volena převážně tradiční. Obsahově jsou plány málo adresné, není brán ohled na aktuální složení tříd. Řazení úkolů v jednotlivých věkových skupinách splňuje požadavek návaznosti, ale obsah nekoresponduje s přiměřeností k individuálním odlišnostem, schopnostem a potřebám dětí (3. oddělení).

V mateřské škole pracuje v současné době na plný úvazek pět pracovníků a jedna na snížený (56 %). Všechny učitelky splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Přes průběžné vzdělávání všech pedagogických pracovníků nebylo v době inspekce zaznamenáno účinné uplatňování takto získaných vědomostí a dovedností v praxi.

Budova mateřské školy pochází z roku 1962. Stav budovy vyžaduje pouze průběžné opravy. Prostory školy jsou stísněné zejména v oblasti skladovacích prostor. Pedagogický sbor nemá k dispozici sborovnu. Vybavení tříd a heren je standardní.

Prostory většinou splňují podmínky estetického a podnětného prostředí k pedagogické práci. Problematický je nedostatek vhodných prostor pro uložení pomůcek a hraček. Třídy a herny jsou dostatečně velké, dobře osvětlené a větratelné. Vybavení dětským a ostatním nábytkem odpovídá potřebám mateřské školy a vyhovuje tělesným předpokladům dětí. Vybavení tříd hračkami a pomůckami pro vzdělávací činnost je uspokojivé a je dle možností obměňováno, didaktická technika je funkční.

Z pozorování ČŠI vyplynulo, že psychohygienické zásady jsou dodržovány. Poměr spontánních a řízených činností byl učitelkami sledován a udržován zhruba v rovnováze. Učitelky podporovaly samostatnost dětí při stravování a hygieně. Nižší bylo uplatňování individuální diferenciací v řízených činnostech. Pitný režim byl zajištěn.

Průběh a kvalita vzdělávání byl v jednotlivých případech rozdílný. Cíle byly voleny přiměřeně k věkovým zvláštěnostem tříd. Přesto nebyly zpravidla dětem sdělovány přiměřeným způsobem vzhledem k jejich individuálním schopnostem. Během výchovně-vzdělávacích aktivit byly dětem většinou dávány jasné a srozumitelné organizační pokyny, dodržovala se návaznost

nového na již známé znalosti a dovednosti. Projevovala se snaha o provázanost informací se znalostmi z jiných výchov a návaznost na vlastní zkušenosti. Variabilita forem a metod byla rozdílná podle cílů a obsahu vzdělávání a kreativity jednotlivých učitelek. Celkově byl zaznamenán nedostatek aktivizujících a činnostních metod. Převažoval méně účinný klasický způsob frontální práce s dětmi. Alternativní metody (skupinová a individuální práce, experimentace a explorační) byly zařazovány většinou v okrajových částech dne (ranní hry a odpolední zájmové činnosti). Využívání učebních pomůcek a didaktické techniky bylo účelné. Pouze mimořádně byla uplatněna diferenciací s ohledem k individuálním možnostem a potřebám dětí (zejména ve 3. oddělení). Málo byla využívána možnost samostatného a aktivního učení.

Pro vstupní motivaci byl využíván tradiční způsob (např. maňáskem), průběžná motivace byla učitelkami většinou užitá, ale postrádala promyšlenost (např. v hlubší práci s tématem) a tím i viditelnější úspěch v zaujetí dětí. Klasický způsob vedení pedagogické práce s dětmi vedl především ve 3. třídě k jejich nesoustředěnosti a opadávajícímu zájmu. Individuální přístup se projevoval zejména v době samostatné práce dětí formou pomoci a kontroly jednotlivců učitelkou, v daleko menší míře bylo zaznamenáno pozitivní hodnocení dílčích úspěchů. V ojedinělých případech bylo zaregistrováno celkové zhodnocení aktivity dětí a individuálních výkonů na konci výchovně-vzdělávací aktivity. Vzájemná interakce mezi učitelkami a dětmi a dětmi navzájem neměla jasná, vzájemně respektovaná pravidla a tím se vytvářel prostor pro projevy negativního chování dětí, které se projevovalo nízkou vzájemnou ohleduplností až oboustrannou intolerancí dětí (3. oddělení). Učitelky svým verbálním i neverbálním vystupováním vytvářely celkově podnětné pracovní prostředí. Vyjadřování dětí probíhalo většinou spontánně. Vzájemná komunikace, která byla vedena na úrovni učitelka – dítě, se převážně vyznačovala dominantním postavením učitelek.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování a příprava na vzdělávací činnost postrádá promyšlenost a koncepčnost je hodnocena jako pouze vyhovující. Podmínky, ve kterých vzdělávání probíhalo, jsou hodnoceny jako velmi dobré. Rezervy byly shledány v oblasti psychohygienických podmínek např. nedostatečné respektování individuálních potřeb dětí. Účinnost organizace, užitých forem a metod pedagogické práce, motivace a hodnocení je hodnocena průměrně. Interakci a komunikaci lze hodnotit jako pouze vyhovující.

Celkové hodnocení kvality vzdělávání je průměrné.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola nemá vytvořen ucelený systém plánů. Dlouhodobé koncepční záměry nejsou jednoznačně formulovány vzhledem k podmínkám školy. Výsledky dílčí analýzy podmínek a potřeb školy jsou vřazeny do střednědobého plánu na daný školní rok. V něm jsou obsaženy úkoly směřující do výchovně vzdělávací oblasti, k celkovému zaměření školy a týkající se také problémů materiálně-technických podmínek školy. Jsou stanoveny zodpovědnosti i termíny plnění. Z analýzy plánu je zřejmé, že plánování je pojato jako celek, cíle jsou stanoveny především v oblasti organizace a podmínek akcí, méně se již dotýkají obsahu vzdělávání, není zahrnuta problematika metod, forem a prostředků. Návaznost krátkodobých plánů zajišťujících

práci v jednotlivých třídách nebyla vzhledem k formálnímu zpracování ročního plánu zřetelná. Další individuální volba je dětem umožněna výběrem ze zájmových aktivit, které probíhají v průběhu běžné denní pedagogické práce (seznamování s anglickým jazykem a funkcí PC, práce s hlínou). Dalšími nadstandardními aktivitami jsou rovněž bruslení, saunování, škola v přírodě, předplavecký výcvik, cvičení rodičů s dětmi. Rada školy není ustavena.

Plánování je na průměrné úrovni.

Organizování

Organizování předškolního zařízení má stanovena pravidla fungování z hlediska popisu činností a instrukcí týkajících se provozu (Organizační řád, Vnitřní platový řád). Většina dokumentace je aktualizována příslušnými dodatky.

Dokumentace předškolního zařízení upravující organizaci výchovně-vzdělávacích činností je vedena v souladu s § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb. o školských zařízeních v platném znění.

Obsah a způsob zpracování dokumentace má celkově dobrou úroveň.

Informovanost pracovníků školy je zajišťována konáním pravidelných pedagogických a provozních porad, popřípadě operativních porad a prostřednictvím informačních nástěnek. Pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím, ochrana osobních dat je zajištěna.

Vnější informační systém je založen na pravidelných třídních schůzkách či konzultacích s rodiči a na individuálním denním kontaktu učitelek s rodiči při předávání dětí. S právě realizovanými výchovně-vzdělávacími aktivitami s dětmi jsou rodiče seznamováni např. formou vystavených výtvarných prací a výrobků v šatnách tříd. Úroveň takto předávaných informací je snížena absencí pedagogického záměru. Organizačně je chod školy dobře zajištěn a umožňuje rychlý tok informací.

Škola se na veřejnosti úspěšně prezentuje účastí na výstavkách výtvarnými pracemi svých dětí a kulturním životě města. Široký je rovněž výčet tradičních i netradičních akcí, které už v předškolním zařízení proběhly a nebo se teprve uskuteční.

Dlouhodobá a oboustranně vstřícná je spolupráce se spádovou základní školou.

Výroční zpráva o činnosti předškolního zařízení je zpracována v souladu s právní normou. Má analytický charakter a je pro pracovníky i pro veřejnost zdrojem informací o aktuálním stavu školy.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu a provozu probíhá podle pravidel, která odpovídají velikosti mateřské školy a umožňují ředitelce funkční řízení. Organizování výchovně vzdělávacího procesu je hodnoceno jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka reaguje na nové podněty v předškolní pedagogice, ale jejich realizace v praxi se v době inspekční činnosti zřetelně neprojevovala. Její řídicí práce se blíží k demokratickému stylu vedení, který vychází z předpokladu tvořivého iniciativního a zodpovědného přístupu k práci svých podřízených.

Věkové složení pedagogického sboru je velmi příznivé, 83 % vyučujících je ve věku do 45 let.

V mateřské škole jsou vytvořeny dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Učitelky se dle možností zúčastňují cyklických i jednorázových vzdělávacích akcí a školení a prakticky využívají odbornou knihovnu školy. Komplexní systém dalšího vzdělávání pracovníků předškolního zařízení není vzhledem k formálnímu obsahu koncepce vypracován,

projevila se potřeba věnovat metodickou péči především méně zkušeným učitelkám. V rámci pedagogických rad jsou přenášeny odborné informace na všechny učitelky.

Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků jsou stanovena, přehodnocování osobních příplatků probíhá v ročních intervalech.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Rámcový plán kontrol je stanoven. Kontrolní činnost vedení předškolního zařízení je dána plánem práce školy a stanovením priorit pro dané období. Ředitelka školy se především zaměřuje na kvalitu práce pedagogických pracovníků, na vedení pedagogické dokumentace, na kontroly hospodaření, na dodržování zásad bezpečnosti práce a požární ochrany. V systému kontroly je rozlišena každodenní vnitřní kontrola provozních a hospodářských činností a dodržování výchovně vzdělávacích stereotypů, které vyplývají z požadavků řízení.

Předložené hospitační zápisy mají převážně formální charakter. Postihují spíše dílčí prvky v pedagogické práci a nezabývají se vazbou na efektivitu plánování a přípravy. Snižuje se tak účinnost jednoho z prostředků odborného a metodického vedení.

Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako průměrné. Rezervy jsou především v hodnocení přímé vzdělávací práce učitelek, jejich formálního vyhodnocení a tím i ve zkreslené zpětné vazbě.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je funkční, má stanovena pravidla, která jsou pracovníky školy akceptována, oblast plánování a vedení a motivování pracovníků má slabá místa.

ČŠI hodnotí kvalitu řízení jako průměrnou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení předškolního zařízení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení pod čj. ŠÚ/OP/01-98, s účinností od 1.1.1998,
- koncepce a roční plán školy 2000/2001,
- organizační (vnitřní) řád školy,
- personální a hospodářská dokumentace,
- zápisy z pedagogických rad a provozních porad,
- evidence dětí, přehled docházky dětí do MŠ,
- přehledy výchovné práce,
- tematické plány tříd,
- podkladová inspekční dokumentace pro mateřské školy.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- celkově velmi dobré podmínky pro pedagogickou práci s dětmi,
- široká nabídka nadstandardních činností a tradičních i netradičních akcí,
- příznivé věkové složení pedagogického sboru.

Negativa:

- nedostatečná obsahová adresnost krátkodobých plánů,
- neuspokojivé využívání alternativních forem a metod a převaha frontálního způsobu práce s dětmi,
- absence jasných, vzájemně respektovaných pravidel v interakci a komunikaci.

Kvalita vzdělávání v hospitovaných výchovně-vzdělávacích činnostech je celkově hodnocena jako průměrná. Systém řízení předškolního zařízení je propracován a v praxi účinně realizován. Kvalita řízení školy je hodnocena jako průměrná. Sledovaná mateřská škola je na základě všech dílčích inspekčních zjištění hodnocena jako průměrné předškolní zařízení.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou dle dílčích zjištění čerpány účelně vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a k účelu jejich poskytnutí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Štefková	Hana Štefková v. r.
Členka týmu	Mgr. Jarmila Španihelová	Jarmila Španihelová v. r.

V Novém Jičíně dne 16. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. ledna 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
--	---------------

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, Štefanikova 9, 741 01 Nový Jičín, do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Karviná, referát školství, Zakladatelská 974 735 06 Karviná - Nové město	2000-02-12	144 038/01-11074
Zřizovatel Město Havířov Svornosti 2, 735 01 Havířov - Město	2000-02-12	144 039/01-11074

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.